

"Az ilyen fontos beszélgetések alkalmából..."

CSERÉPTÖRÉS!

Akkor -- 1983-ban -- korrigálhatónak tűnt könyvtárunk egyik fogyatékosága. Azonnal neki akartam rontani tereinek. Képzeletben már átforgattam az olvasótermet a raktárba. 'Beviszem oda a helybenolvasókat, legalább nyugalmat találjanak, ha hazavihető irodalmat végképp nem, s kihozom a raktári állományt a "zsibongóba" -- felszabadítva azt a böngészés, kölcsönzés számára.' Úgy örültem, mintha én találtam volna föl a szabadpolcos könyvtárat.

Számítottam akadályokra, de hogy szép tervem megvalósításának a statikai törvény szigora szabjon gátat!

A könyvtárosok -- ezen egészséges lelkiületű értelmiségi társadalom, akik közé én is tartozni vélem magamat -- levélben tiltakoztak, érveltek a költözés előtt, még 1982-ben. Próbálták meggyőzni a vezetőket, hogy leendő közös könyvtárnak nincs perspektívája -- s annál reménytelenebb helyzete, minél nagyobbak a terek -- egy panelház negyedik emeletén.

Már az induláskor sem volt lehetőség az összevont négy könyvtár teljes állományának elhelyezésére, már a beköltözéssel, helyesebben a felköltözéssel párhuzamosan gondoskodni kellett "külső" raktárról.

Gyűjtőkörünkbe tartozik a bölcséleti irodalom (valamennyi diszciplínájával együtt), a vallás a teológia, a mitológiák teljes egészében. A társadalomtudományokkal illetett szak jelentős része. A történelem kiegészítéstől számítható történelmi és szellemtörténeti munkái. Az úgynevezett általános szakkból a tudománnyal, a kultúrával, a civilizációval... foglalkozó rész. S hadd ne folytassam.

Csalódást okozunk, ha nem tudunk elővarázsolni egy Vergiliust vagy Dantét, Cervantést vagy Proustot... De ne menjünk ilyen messzire.

Azután a sors közvetlenül létünket fenyegetendő -- emelte be problémánkat a látómezőbe.

Mindenfélét beszélnek.

Játszadozzunk csak a félretevések és elhallgatások állapotában: Számolnunk kell az újraelosztás, széthordozás, felaprózódás valamennyi válfajával? A megszüntetés is merüljön föl bennünk? Vagy meg tudom-e legalább szólítani magunkat?

-- TÁRSADALOMELMÉLETI TANSZÉKEK KÖNYVTÁRA?

Nem éppoly felemás-e, mint a filozófiai tanszék nélküli

-- BÖLCSESZETTUDOMÁNYI KAR?

Jól tudom, az elnevezés semmi.

A megszólításhoz pedig mindenképp el kell faggatózni, meg kell ismerkednünk egymással, meg kell mutatkoznunk egymásnak. Távlatot kell nyitnunk a kérdés valamennyi nézőpontját vizsgálva. A probléma kitágítása: Az egyetemi struktúra jövője.

A mi könyvtárunk szakkönyvtárak csoportja, s nem valamely IZMUS könyvtára, bár kétségtelenül akként is használható.

A még birtokunkban lévő állomány alapján, a többszöri csonkítás ellenére is

képviselve van benne a legfontosabb magyar- és idegen nyelvű bölcséleti és társadalomelméleti irodalom. S akkor még nem beszéltünk a tőlünk függetlenül működő Dokumentációs Bázis (DIB) anyagáról.

Van könyvtár egyetemünkön, amely ne tudna mesélni magáról? A közel 70 ezernyi dokumentum nem lehet préda. Együtt-tartható, szétválasztható, összehasonlítható -- mindenféle formában el- és földszintre költöztethető --, de bármely művelet, amely egyszerre, ugyanakkor is végezhető -- csak az egyetemi gondolat szellemében történhet, csak úgy lehetséges.

Milyen egyetemet akarunk? -- S akkor a könyvtárak maguktól elrendeződnek. Az alapelképzelés kellő nagyvonalúságával megéleltethetjük itt minden.

Felrémlik előttem a -- közkeletű nevén -- Pártiskola könyvtárának széthordása. Magam is részt vettem ebben a dicső tevékenységben, s nem kis buzgalommal vettem rá magam állományára. Gyánítom, így többet veszítettünk, mintha átmentettük volna. Azért a váza virágról, amelyet áttettünk a zongora tetejére, ne feledkezzünk meg!

GPÉ

Olvasmányaimból -- Lengyel Péter, Cseréptörés; Petri György, Valahol megvan; Nikolaus Harnoncourt, A beszédszerű zene.